DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 13. 1 Sierpnia 1919 r.

TREŚĆ:

UCHWAŁA SEJMU USTAWODAWCZEGO

z dnia 10 lipca 1919 r.

w przedmiocie zasad reformy rolnej.

1.

Ustrój rolny Rzeczypospolitej Polskiej oprzeć się winien przedewszystkiem na silnych, zdrowych i zdolnych do intensywnej produkcji gospodarstwach włościańskich, opartych na zasadzie prywatnej własności różnego typy i wielkości. Akcja w tym kierunku zmierzająca obejmie tworzenie nowych gospodarstw drogą kolonizacji, powiększanie istniejących karłowatych gospodarstw do rozmiaru samodzielnych jednostek gospodarczych, tworzenie gospodarstw drobnych dla produkcji ogrodniczo-warzywnej oraz tworzenie kolonij i ogrodów robotniczych, urzędniczych i t. p. w pobliżu wielkich miast i ośrodków przemysłowych.

2.

Właścicielami lub posiadaczami ziemi uprawnej mogą być tylko osoby, prowadzące osobiście samodzielne gospodarstwo, lub ich spadkobiercy, z wyjątkiem ziemi, oddanej pod siedzibę ludności nierolniczej lub eksploatowanej przez samorządy miejskie lub wiejskie.

3.

Regulatorem władania ziemią w Polsce w myśl art. 1 będzie Państwo, które w tym celu musi rozporządzać dostateczną ilością ziemi dla kolonizacji i parcelacji.

4.

Na zapas ziemi na parcelację i kolonizację złożą się ziemie następujące:

a) dobra, będące własnością Państwa (skarbowe i majorackie),
b) objęte przez Państwo: dobra, należące do członków dynastji panujących lub członków ich rodzin,
c) dobra rosyjskiego Banku Włościańskiego i Pruskiej Komisji Kolonizacyjnej.
d) dobra martwej ręki (duchowne, biskupie, kapitulne, klasztorne, plebańskie), po porozumieniu ze Stolicą Apostolską, i innych instytucyj publicznych,
e) nierozparcelowane dobra poduchowne i poklasztorne po porozumieniu ze Stolicą Apostolską,
f) dobra nabyte w czasie wojny z zysków lichwiarskich i dobra osób spekulujących ziemią,
g) dobra, względnie części dóbr, wykupywane drogą ustawowego przymusu od prywatnych właścicieli ziemskich w miarę postępu parcelacji po cenie ustawą określonej. Przy wykupie zachowana będzie w miarę możności taka kolejność, aby naprzód parcelacji ulegały majątki źle zagospodarowane lub zniszczone przez wojnę i majątki, których serwituty nie zostały uregulowane. Ustawa określi też maximum ziemi folwarcznej dla każdego poszczególnego posiadacza, jako też maximum obszaru ziemi folwarcznej, którą pozostawićby należało w poszczególnych okręgach Państwa.

5.

W pobliżu wielkich miast i ośrodków przemysłowych zabezpieczyć należy zapas ziemi dla tworzenia kolonij i ogrodów robotniczych, urzędniczych i t. p. z dogodną komunikacją na użytek robotników fabrycznych, urzędników i t. p. W razie braku odpowiednich gruntów Państwo winno mieć możność przymusowego wykupu na ten cel wszystkich nadających się do tego gruntów, a parcele oddawać robotnikom lub kooperatywom robotniczym.

6.

Ustawa zabezpieczy właścicielowi dóbr ziemskich prawo do zatrzymania tylko jednego zabudowanego folwarku, na którym on lub jego rodzina gospodarstwo prowadzi, przyczem rodzina nie podzielona przed 1 stycznia 1919 roku uważana będzie za jednostkę.

Zasadnicze maximum indywidualnego posiadania, nie podlegającego przymusowemu wykupowi, ma być przez ustawę dla poszczególnych okręgów ustalone w granicach 60 — 180 hektarów. Najniższa cyfra odnosić się winna do okręgów przemysłowych i podmiejskich.

Dla części b. zaboru pruskiego i ziem wschodnich granica ta, gdzie tego będzie wymagał interes Państwa, może być przejściowo podniesiona do 400 hektarów.

Majątki nieprawidłowo zagospodarowane, przynoszące uszczerbek produkcji krajowej, podlegają całkowitemu przymusowemu wykupowi. Państwo, wytwórcze związki rolnicze i gminy mogą tworzyć gospodarstwa na obszarach, obejmujących więcej niż 300 morgów.

7.

Wszystkie lasy, do jakiejkolwiek kategorji wyżej wymienionych dóbr należące — z wyjątkiem lasów gminnych i drobnych przestrzeni prywatnych,

nie nadających się do gospodarki państwowej — przechodzą na własność Państwa przy należytem zlikwidowaniu praw serwitutowych.

8.

Sposób, warunki i cenę przyjęcia dóbr wyżej wymienionych przez Państwo na cele kolonizacji i parcelacji określą ustawy specjalne. Oprócz szacowania wartości gruntu winny być osobno szacowane nakłady zasiewu i uprawy, dokonane na wywłaszczonej przestrzeni. Odszkodowanie za te nakłady i meljoracje winno być wypłacane w pełnej wartości.

9.

Przymusowemu wykupowi przez Państwo nie ulegną w okresie przejściowym aż do wytworzenia się nowych warunków w wyjątkowych wypadkach gospodarstwa poświęcone produkcji nasiennej, hodowlanej lub rybnej, istniejące przed 1 stycznia 1919 roku, jak również gospodarstwa stanowiące typ gospodarstwa wysoce uprzemysłowionego, których utrzymanie w całości lub pewnej określonej części jest niewątpliwie niezbędne dla Państwa i ogółu rolniczego. Ilość i obszar tej kategorji majątków dla poszczególnych okręgów określą ustawy szczegółowe.

10.

Uzyskany w sposób powyższy zapas ziemi (po za gruntami omówionemi w punktach 5 i 11) Państwo oddawać będzie na tworzenie jaknajliczniejszych nowych samodzielnych osad, przeznaczonych dla bezrolnych, na odpowiednie powiększanie poblizkich karłowatych gospodarstw, a także na sprzedaż innym małorolnym.

Przytem:

a) rozmiar tworzonych kolonij i rozmiar, do którego powiększane będą karłowate gospodarstwa, odpowiadać ma przestrzeni uznanej dla danych warunków jako niezbędne minimum samodzielnego gospodarstwa włościańskiego. Przestrzeń ta nie powinna przekraczać 25 morgów (300 prętowych);

b) pierwszeństwo do nowotworzonych kolonij mieć będą: stała służba dworska przez parcelację pozbawiona pracy; byli właściciele karłowatych gospodarstw; żołnierze armji polskiej, wracający po wojnie, bezrolni, nie posiadający fachu czy rzemiosła, a uzdolnieni do pracy na roli. Winni być przytem uwzględnieni powracający po skończonej wojnie żołnierze i inwalidzi wojenni, o ile odpowiadają zasadom punktu 2, pozatem musi być uwzględniona ilość ziemi, potrzebna na przeprowadzenie komasacji i uregulowanie służebności;

c) cała przestrzeń gruntów, poświęconych na sprzedaż właścicielom już obecnie samodzielnych gospodarstw, nie może przekraczać 20% ogółu gruntów parcelowanych, przytem nabywca nie może nabyć ponad 40 morgów (300 prętowych) ziemi razem z dotychczas posiadaną.

11.

Państwo będzie tworzyło z uzyskanego zapasu ziemi wzorowe gospodarstwa lub kolonje gospodarcze, stacje doświadczalne, szkoły rolnicze i t. p. instytucje niezbędne dla gospodarstwa krajowego. Zabudowane folwarki, które się znajdą w ręku Państwa, mogą być w okresie przejściowym wydzierżawiane kooperatywom rolniczym, a w wypadku ostatecznym prywatnym fachowym dzierżawcom.

12.

Parcele gruntowe do rozsprzedania szacować się ma według ich rzeczowej produkcyjnej wartości. Właściciele samodzielnych gospodarstw, nabywający nowe działki, winni wpłacać z reguły całą wysokość szacunku gotówką; bezrolni zaś, osiadający na kolonjach, i właściciele karłowatych gospodarstw, dokupujący do normy samodzielnego gospodarstwa, będą mogli korzystać z długoterminowego, amortyzacyjnego kredytu. Ustawa powinna uwzględnić różnice w warunkach, na jakich będą mogli korzystać z kredytu państwowego drobni rolnicy różnych kategoryj przy nabywaniu ziemi.

13.

W związku z reformą rolną i w celu zabezpieczenia trwałości nowoutworzonego stanu posiadania, Rząd opracuje potrzebne ustawy, wykluczające unicestwienie przeprowadzonej reformy rolnej i powrót do dawnych stosunków. W szczególności powinny być opracowane ustawy w przedmiocie: hypotek drobnej własności, przymusowego układu służebności z uwzględnieniem w udowodnionych i niewątpliwych wypadkach pretensyj o odszkodowania za ziemię, lasy, pastwiska, lub służebności w dobie po uwłaszczeniu przez większą własność prywatną, publiczną lub państwową, względnie przy pomocy podstępnych rzekomo dobrowolnych umów‘ zabrane względnie skasowane, dalej ustawa o zakazie parcelacji prywatnej, ustawa o regulacji obrotu ziemią, scalaniu gruntów i t. p.

14.

Pracownicy rolni, nie będący samodzielnymi gospodarzami, pozostają pod ochroną prawa, które określa maximum ich dnia roboczego, minimum płacy, zarówno w gotówce, jak i w naturze, roztacza opiekę nad ich mieszkaniami, opiekę nad wychodźcami, wprowadza ubezpieczenia od choroby, nieszczęśliwych wypadków, braku pracy, państwowe ubezpieczenie na starość, ubezpieczenie wdów i sierot i t. p.

15.

Celem przeprowadzenia i utrwalenia reformy rolnej w myśl zasad wyżej wymienionych, powinien być powołany do życia Główny Urząd Ziemski, którego zadaniem będzie:

a) skupianie zapasu ziemi na kolonizację drogą wyżej wymienioną;
b) ułatwianie miejscowym nabywcom nowoutworzonych gospodarstw urządzenia się na nich, a kolonistom, zmieniającym siedziby, przesiedlenie się i zagospodarowanie w nowych osadach.

Stosunek Głównego Urzędu Ziemskiego do Ministerstwa Rolnictwa ureguluje specjalna ustawa. Cała zaś działalność Głównego Urzędu Ziemskiego pozostawać będzie pod kierunkiem i ogólną kontrolą Państwowej Rady Kolonizacyjnej, złożonej w połowie z członków powołanych przez Sejm, a w połowie z powołanych przez Ministerstwo Rolnictwa fachowców.

Do Głównego Urzędu Ziemskiego winny być wcielone Urzędy Ziemskie, odpowiednio rozszerzone i przystosowane do nowego zakresu działania tak, aby cała budowa Głównego Urzędu Ziemskiego oparła się o Powiatowe Urzędy Ziemskie z Powiatowemi Komisjami Ziemskiemi, reprezentującemi miejscowy czynnik społeczny. Będą one organami, orzekającemi w pierwszej instancji w sprawach serwitutowych, komasacyjnych i meljoracyjnych, a organami wnioskodawczemi i doradczemi zarówno przy planowaniu jakoteż przeprowadzaniu kolonizacji na swoich obszarach.

Główny Urząd Ziemski będzie miał prawo emisji państwowej renty ziemskiej opartej na objętej ziemi, a listy rentowe będą jego środkiem płatniczym.

Łącznie z Głównym Urzędem Ziemskim utworzony zostanie Państwowy Bank Ziemski, którego zadaniem będzie zarządzanie środkami, przeznaczonemi na finansowanie akcji meljoracyjnej, parcelacyjnej i kolonizacyjnej, ułatwienie kredytu kolonistom i nabywcom parcel gruntowych, jakoteż popieranie organizacyj niespekulacyjnych dla dostarczenia inwentarza i materjałów potrzebnych na zabudowanie się i zagospodarowanie nowych osad.

16.

Wykonanie czynne reformy rolnej należy wyłącznie do Państwa i wyznaczonych przezeń organów. Osoby, biorące samowolnie cudzą rolę w posiadanie, będą pozbawione prawa korzystania z niej.

REZOLUCJE

I.

Sejm wzywa Rząd do opracowania w jaknajkrótszym czasie, w każdym razie jednak nie później niż w przeciągu jednego miesiąca, tych niezbędnych ustaw, któreby stworzyły i utrzymały w Rzeczypospolitej Polskiej nowy ustrój rolny, oparty na zasadach zawartych w załączonej „Uchwale Sejmu Ustawodawczego z dn. 10 lipca 1919 r. w przedmiocie zasad reformy rolnej".

II.

Sejm wzywa Rząd, ażeby przy opracowaniu ustaw szczegółowych w przedmiocie reformy rolnej uwzględnił pozostawienie, względnie utworzenie drobnych gospodarstw przy probostwach, dalej małe parcele dla szkół i nauczycieli ludowych, organistów i służby kościelnej.

III.

Sejm wzywa Rząd do natychmiastowego powołania do życia powiatowych Komisyj Ziemskich, aby mogły one niezwłocznie podjąć pracę przygotowawczą do reformy rolnej w myśl art. 15 uchwalonych zasad reformy rolnej. Sposób powołania tych komisji i regulamin ich pracy ułoży Rząd w porozumieniu z sejmową komisją rolną.

IV.

Sejm wzywa Rząd, aby tworząc gospodarstwa wzorowe, udzielał wszelkiej pomocy przy nabywaniu gospodarstw na własność i zagospodarowaniu tychże wychowańcom szkół rolniczych.

V.

Państwo, względnie Komisja Kolonizacyjna powinna na koszt państwa z posiadanego zapasu ziemi utworzyć wzorowe gospodarstwa dożywotnie dla żołnierzy polskich, powracających z wojny, którzy utracili zdrowie do pracy.

VI.

Sejm uznaje naglącą potrzebę uregulowania spraw serwitutowych i dlatego wzywa Rząd, aby jaknajrychlej przedłożył projekt odpowiedniej ustawy.

Regulacja spraw serwitutowych musi objąć także rewizje wszystkich przeprowadzonych procesów serwitutowych, zakończonych krzywdą ludności wiejskiej.

VII.

Sejm wzywa Rząd, aby przy opracowaniu ustaw szczegółowych w przedmiocie reformy rolnej uwzględnił pozostawienie miastom położonym w ich obrębie i w ich najbliższem sąsiedztwie gruntów państwowych i donacyjnych i przekazanie tychże miastom na cele rozszerzania się miast, kolonje robotnicze, urzędnicze i t. p. na tych samych zasadach, na których oddane będą ludności znajdujące się w rozporządzeniu państwa ziemie.

VIII.

Sejm wzywa Rząd, aby przy opracowaniu ustaw szczegółowych w przedmiocie reformy rolnej uwzględnił konieczność jaknajszybszego przekazania m. st. Warszawie, położonych w najbliższem jego sąsiedztwie, w promieniu 15 klm. od centrum, co odpowiada b. zewnętrznemu pasowi fortecznemu—gruntów państwowych, donacyjnych i tych wszystkich, któremi zgodnie z uchwałami niniejszemi Państwo rozporządzać będzie miało prawo; grunty te przekazane będą Warszawie na tych samych zasadach, na jakich otrzymywać ziemię będzie miała prawo ludność w całym kraju.

IX.

Rząd winien corocznie w myśl powyższych zasad rozprzedać kolonistom i parcelantom nie mniej, niż 200,000 hektarów, licząc od 1 lipca roku bieżącego i uwzględniając odpowiednio do tej zasady kredyty w przedstawianym Izbie budżecie.

X.

Wprowadzenie w życie zasad reformy rolnej należy wyłącznie do Państwa Polskiego i żadna instancja zewnętrzna obcopaństwowa nie może mieć decydującego wpływu na układ własności rolnej w Polsce.

XI.

Sejm wzywa Rząd, aby w celu wykonania art. 4 pod „d“ i „e“, dotyczacego dóbr kościelnych, obecnie będących w posiadaniu Kościoła Katolickiego, i dóbr zabranych przez b. rządy zaborcze, wszedł niezwłocznie w porozumienie ze Stolicą Apostolską, aby dobra te przeszły w posiadanie Państwa Polskiego wzamian za uregulowanie uposażenia duchowieństwa i instytucyj kościelnych.

USTAWA

z dnia 3 lipca 1919 r.

w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych.

Art. 1. Czynsz dzierżawny od drobnych działek gruntów rozległości do 6 morgów nie może przewyższać trzykrotnego czynszu, płaconego w danej miejscowości za taką dzierżawę w r. 1914 i obliczonego w stosunku 100 rb. = 216 mk. = 250 koron.

Wskazana powyżej norma czynszu dzierżawnego może być dla poszczególnych miejscowości, w których warunki ekonomiczne tego wymagają,

podniesiona lub zmniejszona przez władze powiatowe, które wyznaczy Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 2. Wszelkie umowy, pociągające za sobą podwyższenie czynszu dzierżawnego od drobnych gruntów do 6 morgów ponad normę, określoną w art. 1 ustawy niniejszej, lub czynszu ustanowionego w myśl tegoż artykułu przez władze powiatowe, mogą być na żądanie dzierżawcy sądownie zmienione przez stosowne zmniejszenie czynszu dzierżawnego do normy określonej w art. 1 za czas od 1 stycznia 1919 r.

W razie, jeżeli wyrokiem sądowym zostanie nakazane zmniejszenie czynszu dzierżawnego, cała nadpłacona przez dzierżawcę nadwyżka za czas od 1 stycznia 1919 r. zaliczona będzie na czynsz bieżący.

Art. 3. Wypuszczający w dzierżawę drobne działki gruntów do 6 morgów nie może w czasie trwania niniejszej ustawy bez zgody dzierżawcy ani wymówić umowy dzierżawnej, zawartej na piśmie lub ustnie, ani wytoczyć lub prowadzić sprawy o eksmisję, ani też usunąć dzierżawcy z gruntu, chociażby termin dzierżawy upłynął na jesieni 1918 r., o ile dany grunt pozostaje dotąd w posiadaniu dzierżawcy.

Wyroki prawomocne, orzekające eksmisję drobnych dzierżawców (art. 1), niewykonane przed wydaniem ustawy niniejszej, nie podlegają wykonaniu w czasie trwania ustawy.

Przepisy artykułu niniejszego nie mają jednak zastosowania wtedy, kiedy drobny dzierżawca bądź z własnej winy nie płaci należnego czynszu dzierżawnego w terminach umówionych, bądź dewastuje nieruchomość dzierżawioną, bądź dopuszcza się względem wypuszczającego w dzierżawę lub jego majątku czynów, karanych przez kodeks karny, bądź wreszcie zgodził się sam na opuszczenie gruntu dzierżawionego.

Art. 4. Jeżeli dana parcela gruntu z majątku, opuszczonego przez właściciela z przyczyny wypadków wojennych, została objęta przez drobnego dzierżawcę, a po powrocie właściciela uprawianie tej parceli przez dzierżawcę przeszkadza rozwinięciu ogólnego planu gospodarczego (psuje płodozmian i t. p.), to właściciel ma prawo żądać, po sprzęcie zbioru, ustąpienia dzierżawcy z uprawianej działki, dając mu wzamian inną parcelę równej dobroci. Nakłady poczynione przez dzierżawcę (uprawa, posiewy i t. p.) na parceli, którą tenże jest zmuszony porzucić, winny być przez właściciela wynagrodzone, o ile tych nakładów dzierżawca nie wykorzystał lub też z nich korzystać nie będzie.

Art. 5. W sprawach, wynikających ze stosowania ustawy niniejszej, sąd obowiązany jest skłaniać strony do pojednania.

W tym celu sąd ma prawo zbierać dowody z urzędu, nakazywać osobiste stawiennictwo stron, tudzież zażądać złożenia przez nie w oznaczonym terminie wyjaśnień i dowodów.

Art. 6. Stosowanie przepisów ustawy niniejszej nie może być uchylone lub ograniczone przez umowy stron.

Art. 7. Ustawa niniejsza nie dotyczy umów dzierżawnych, zawartych na mocy ustawy tymczasowej w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych z dn. 8 marca 1919 r. (Dz. p. p. P. 1919 r. № 23, poz. 235), oraz wymawiania dzierżaw przez powracających do kraju właścicieli drobnych gospodarstw rolnych.

Art. 8. Przepisy ustawy niniejszej stosują się i do poddzierżawców.

Art. 9. Ustawa niniejsza obowiązuje do końca 1920 r.

Art. 10. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 11. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
w z. *S. Wojciechowski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

(Dz. Praw. № 57 z d. 18 lipca 1919 r., poz 345).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

w sprawie zniesienia linji celnej między dawnem Królestwem Kongresowem a Wielkopolską.

Art. 1. Linję celną między dawnem Królestwem Kongresowem a Wielkopolską znosi się i zaprzestaje poboru wszelkich ceł w obrocie towarów między temi dzielnicami.

Art. 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 11 lipca 1919 r.

Prezydent Ministrów:
w z. *S. Wojciechowski*

Minister Skarbu:
Karpiński

(Dziennik Praw № 58 z dnia 22.VII. 1919 r. poz. 351).

USTAWA

z dnia 11 lipca 1919 r.

normująca stosunki służbowe funkcjonarjuszów państwowych podczas pełnienia służby wojskowej.

Art. 1. Funkcjonarjusze państwowi mają dopełnić obowiązku służby wojskowej według ogólnych przepisów ustawy wojskowej z zastosowaniem poniższych wyjątków i postanowień.

Art. 2. Funkcjonarjusz państwowy, powołany do czynnej służby wojskowej, zostaje przez swoją władzę służbową zwolniony od służby cywilnej na czas pełnienia służby wojskowej.

Ministerstwo Spraw Wojskowych może na wniosek właściwej władzy centralnej zwolnić czasowo od czynnej służby wojskowej na skutek mobilizacji, lub częściowego uzupełnienia do stanu wojennego tych powołanych do niej funkcjonarjuszów państwowych, którzy są ze względów publicznych niezbędnie potrzebni w służbie cywilnej.

Art. 3. Ministrowie, kierownicy ministerstw i innych naczelnych urzędów centralnych oraz podsekretarze stanu są wolni od służby wojskowej, dopóki piastują swój urząd, zarówno w czasie pokoju jak i na wypadek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia do stanu wojennego.

Art. 4. Funkcjonarjusz etatowy, powołany do obowiązkowej czynnej służby wojskowej, pozostaje nadal na etacie osobowym danej władzy cywilnej i ma się zgłosić z powrotem do służby bezzwłocznie po zwolnieniu z wojska.

Art. 5. Przez czas spełniania normalnej powszechnej powinności wojskowej, to jest obowiązkowej czynnej służby w wojsku stałem, na zasadzie art. 4-go lit. a, 6-go i 87-go Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27-go października 1918 r. (Dziennik Praw № 13 poz. 28) funkcjonarjusz państwowy nie otrzymuje uposażenia od władzy cywilnej, ale czas tej służby zalicza mu się do wymiaru emerytury.

Art. 6. Podczas pełnienia czynnej służby wojskowej w zapasie (wyszkolenie wojskowe) do 10 tygodni, tudzież podczas perjodycznych ćwiczeń wojskowych, funkcjonarjusz państwowy zatrzymuje swoje uposażenie cywilne; okres ten liczy się tak, jakby funkcjonarjusz pełnił przez ten czas cywilną służbę państwową.

Art. 7. W razie powołania funkcjonarjusza etatowego do czynnej służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia do stanu wojennego, zalicza mu się również czas służby w wojsku tak, jakby pełnił przez ten czas cywilną służbę państwową. Pobiera on obok gaży wojskowej (żołdu) różnicę między pełnem uposażeniem wojskowem a cywilnem, o ile uposażenie cywilne jest wyższe, a nadto, jeżeli prowadzi własne gospodarstwo rodzinne, otrzymuje, w miarę swych stosunków rodzinnych, dodatek w wysokości od 20 do 40% uposażenia cywilnego, o ile z tego samego tytułu nie przysługują mu specjalne dodatki z funduszów wojskowych.

Wypłaty różnicy oraz ewentualnie dodatku ze względu na stosunki rodzinne dokonywa się z funduszów tej władzy centralnej, na której etacie dany funkcjonarjusz pozostaje.

Stawkę wysokości dodatków dla członków rodziny i osób utrzymywanych przez powołanego do służby wojskowej funkcjonarjusza określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 8. Wyjątkowo, o ile przemawiają za tem ważne względy służbowe, władza centralna może zezwolić na zastosowanie postanowień art. 7 także do poszczególnych funkcjonarjuszów nieetatowych.

Art. 9. Bez ustawowego obowiązku funkcjonarjusz państwowy może wstąpić dobrowolnie na pewien okres czasu do służby wojskowej, o ile jego cywilna władza służbowa udzieli mu w tym celu urlopu.

Władza ta może uzależnić udzielenie takiego urlopu od zrzeczenia się uposażenia na czas służby wojskowej, a nadto orzec, że czas ten nie liczy się do czasokresów, wymaganych do osiągnięcia wyższego uposażenia służbowego.

Art. 10. Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; z chwilą wejścia jej w życie przestają obowiązywać wszystkie sprzeczne z nią ustawy i rozporządzenia.

Art. 11. Wykonanie tej ustawy porucza się wszystkim Ministrom.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
w z. *S. Wojciechowski*

Minister Spraw Wojskowych:
J. Leśniewski

(Dz. Praw № 59 z d. 26 lipca 1919 r., poz. 357).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w składach drzewnych pp. Dąba Haima, Rajchensmana Mordki, Rajchensmana Hersza i Wartskiego Joska w Łowiczu.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28.II 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 z dn. 5.III 1919 r. poz. 229) oraz art. 11 Rozporządzenia wykonawczego do tej Ustawy („Monitor Polski“ № 63 z dn. 18.III 1919 r.) po porozumieniu z p. Ministrem Robót Publicznych i p. Ministrem Skarbu zarządzam niniejszem zajęcie w składach drzewnych w Łowiczu u pp. Dąba Haima, Rajchensmana Mordki, Rajchensmana Hersza i Wartskiego Joska dziewięciuset (900) metrów sześciennych drzewa, niezależnie od zajętych już w tych składach rozporządzeniem z dnia 25 czerwca b. r. („Monitor Polski“ № 41 z dnia 27 czerwca 1919 r.) 100 metrów sześciennych drzewa.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Od chwili zajęcia właściciele nie mają prawa w żaden sposób inaczej drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Głównej lub Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonaniu zajęcia Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Warszawie zawiadomi za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli składów drzewa, lub osoby zarządzające, w zależności od tego, kto będzie się znajdował na miejscu.

Za drzewo, wydane ze składów z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa, wypłacona będzie przez Państwo należność według cen, które zostaną ustanowione stosownie do art. 12 Rozporządzenia wykonawczego („Monitor Polski“ № 63 z dn. 18.III 1919 r.).

Warszawa, dnia 13 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
J. Miklaszewski

(Monitor Polski Nr. 160 z d. 19.VII. 1919 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia cen drewna, wydanego na mocy Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dn. 28 II. 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Praw Nr. 20 z dn. 5.III. 1919 r. poz. 229) i art. 12 Rozporządzenia wykonawczego do tej Ustawy z dnia 14.III. 1919 r. („Monitor Polski" Nr. 63 z dn. 18.III. 1919 r.)— ustanawiam w porozumieniu z Panem Ministrem Robót Publicznych i Panem Ministrem Skarbu, następujące ceny maksymalne drewna:

I. Za 1 m³ (metr sześcienny) drewna budulcowego na pniu:

№ kolejny	GATUNEK DRZEWA	I kl. wartości			II kl. wartości			III kl. wartości			IV kl. wartości		
		średnica w połowie długości w cm.											
		do 20	od 20 do 30	wyżej 30	do 20	od 20 do 30	wyżej 30	do 20	od 20 do 30	wyżej 30	do 20	od 20 do 30	wyżej 30
		Marek											
1	Sosna	35	45	55	30	40	50	25	35	45	20	30	40
2	Jodła i świerk .	30	40	45	25	35	40	20	30	35	20	25	30

II. Za 1 m³ (metr sześcienny) materjałów tartych, stolarskich i budowlanych na składzie przy tartaku.

№ kolejny	GATUNEK DRZEWA	I kl. wart.		II kl. wart.		III kl. wart.		IV kl. wart.	
		szerokość w cm.							
		do 20	wyżej 20	do 20	wyżej 20	do 20	wyżej 20	do 20	wyżej 20
		Marek							
1	Deski, bale, łaty sosnowe	120	130	110	120	100	110	90	100
2	Materjał stolarski . . .	—	150	—	140	—	130	—	120
3	Deski, bale, łaty jodłowe i świerkowe	110	120	100	110	90	100	80	90

III. Za 1 mp. (metr przestrzenny) drewna opałowego w stanie wyrobionym na miejscu w lesie.

№ kolejny	SORTYMENT	Buk, Grab, Jawor				Jesion, Klon, Wiąz, Dąb, Brzoza				Sosna, Olsza, Trześnia				Jodła i Świerk				Osika i Lipa			
		Klasa wartości																			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
		Marek																			
1	Szczapy	24	20	18	16	22	18	16	14	20	16	14	12	18	14	12	10	12	10	8	6
2	Krąglaki (w cienkim końcu przynajmniej 7 cm. grubości) .	18	16	14	12	16	14	12	10	14	12	10	8	12	10	8	6	10	8	6	4
3	Gałęzie	10	9	8	7	9	8	7	6	8	7	6	5	7	6	5	4	6	5	4	3

Wyszczególnione w powyższych tabelach ceny stosowane być winny przy obliczaniu wartości drzewa, wydanego z lasów, lub składów, położonych, co najwyżej w odległości do 5 klm. od stacji kolejowej lub rzeki spławnej.

Przy drzewie, znajdującem się w odległości od 5 km. do 10 km., stosować należy ceny powyższe z 10% obniżką, przy odległości od 10 do 20 km. z 20% obniżką, zaś przy odległości wyżej 20 km. — z 30% obniżką.

Do I klasy wartości zaliczone zostają następujące powiaty: Błoński, Brzeziński, Ciechanowski, Gostyński, Grójecki, Kolski, Kucieński, Kaliski, Koniński, Lubelski, Jędrzejowski, Łęczycki, Łowicki, Łódzki, Miechowski, Miński, Nieszawski, Opatowski, Opoczyński, Olkuski, Pińczowski, Puławski, Sandomierski, Sieradzki, Sierpski, Stopnicki, Radomski, Rawski, Słupecki, Płoński, Płocki, Tomaszowski, Turecki, Warszawski, Wieluński, Włocławski, Łaski, Piotrkowski.

Do II klasy wartości zaliczone zostają następujące powiaty: Będziński, Bialski, Chełmski, Częstochowski, Garwoliński, Iłżecki, Hrubieszowski, Kielecki, Konecki, Kozienicki, Konstantynowski, Krasnystawski, Lipieński, Lubartowski, Łukowski, Wysoko-Mazowiecki, Mławski, Janowski, Ostrowski, Makowski, Pułtuski, Przasnyski, Radzyński, Radzymiński, Rypiński, Siedlecki, Skierniewicki, Sochaczewski, Sokołowski, Węgrowski, Włodawski, Włoszczowski, Zamojski.

Do III klasy wartości zaliczone zostają następujące powiaty:

Biłgorajski, Augustowski, Łomżyński, Kolneński, Kalwaryjski, Ostrołęcki, Sejneński, Suwalski, Szczuczyński.

Do IV klasy wartości zaliczone zostają następujące powiaty:

Białostocki, Bielski, Sokólski.

Ceny powyższe obowiązują aż do chwili odwołania niniejszego rozporządzenia.

Warszawa, d. 15 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

(„Monitor Polski“ № 161 z dn. 21-VII, 1919 r.).

OKÓLNIK

Do Panów Prezesów Zarządów Skarbowych w Warszawie i Łodzi, Prezesów Delegacji M-stwa Skarbu, Inspektorów skarbowych do spraw podatków bezpośrednich w Kielcach, Lublinie, Piotrkowie i Radomiu, tudzież do wszystkich Panów Inspektorów Skarbowych, ustanowionych na wszystkie inne powiaty b. zaboru rosyjskiego.

Na zapytanie jednego z Panów Inspektorów skarbowych, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że majątki majoratowe (donacyjne) podlegają jednorazowej państwowej daninie na zasadach ogólnych, przyczem stosuje się analogicznie okólnik Ministerstwa Skarbu z d. 21 marca 1919 r. L. 3598/551/19.

Wyjaśnienie to opiera się na postanowieniach art. 1, 3 i 8 Dekretu z dnia 29 stycznia 1919 roku, Dzien. pr. № 11, poz. 128.

Warszawa, dn. 8 lipca 1919 r.

Szef Sekcji:
Birgfellner.

(„Monitor Polski" № 161 z dn. 21.VII. 1919 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa w lasach i na tartakach prywatnych w powiatach Płockim, Opatowskim, Hrubieszowskim i Przasnyskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. № 20 z dnia 5 marca 1919 r. poz. 229), oraz art. 11 Rozporządzenia wykonawczego do tej Ustawy („Monitor Polski" № 63 z dn. 18 marca 1919 r.), po porozumieniu z Panem Ministrem Robót Publicznych i Panem Ministrem Skarbu zarządzam niniejszem zajęcie ściętego i stojącego na pniu drzewa iglastego, okrągłego i obrobionego, w zrębach zaległych i bieżących, stosownie do zatwierdzonych planów gospodarczych, w następujących lasach i na tartakach prywatnych:

A. W powiecie Płockim.

1. W lasach dóbr Kępa Polska 2500 m^3;
2. W lasach dóbr Łagiewniki 8000 m^3;
3. Na składzie przy tartaku Kamińskiego w Płocku 2000 m^3.

B. W powiecie Opatowskim.

1. W lasach dóbr Krynki, Akc. Tow. Starachowickiego 6000 m^3;
2. W lasach dóbr Janik, Karola Winkenhangena 6000 m^3;
3. Na tartaku parowym Mojżesza Reismana 2000 m^3;
4. W lasach dóbr Jeleniów, Targowskiego 6000 m^3;

5. Na tartaku parowym firmy Korman et Politański 14000 m^3;
6. W lasach dóbr Piórków Jana Konarskiego 2000 m^3;
7. W lasach dóbr Wronów Wincentego Ryklewskiego 8000 m^3;
8. W lasach dóbr Plantów Morawskiego 15000 m^3;
9. Na tartaku parowym Braci Heine Szmul 5000 m^3;
10. W lasach dóbr Bodzechów, Kołkowskich 6500 m^3;
11. W lasach dóbr Brzozowski-Brzozowskiego 6000 m^3;
12. W lasach dóbr Opatów Bursztyna 1500 m^3;
13. W lasach dóbr Bidzin Bielińskiego 10000 m^3;
14. W lasach dóbr Sobów Załęskiego 4000 m^3;
15. W lasach dóbr Janków Cichockich 8000 m^3;
16. W lasach dóbr Czyżów Zygmunta Baczyńskiego 8000 m^3.

C. W powiecie Hrubieszowskim.

1. Na składzie K. Marczewskiego i Słowackiego w Hrubieszowie 1000 m^3;
2. Na składzie W. Inlendera w Tuczapach 3000 m^3;
3. W lesie J. Chrzanowskiego, zakupionym przez W. Inlendera 7000 m^3;
4. W lesie zakupionym przez Inlendera od Raciszewskiego w Uchaniach 5000 m^3;
5. W lesie dóbr Świdniki i Żuków W. Węgleńskiej 3600 m^3;
6. W lesie zakupionym przez A. Sznajdra i S-ka w Chełmie od ordynacji Zamojskiej w Nadleśnictwie Strzelce 10000 m^3.

D. W powiecie Przasnyskim.

1. W lasach dóbr M. Dębskiego w Rycicach;
2. W lasach dóbr A. Duczymińskiej w Szumsku i Kierach;
3. W lasach dóbr Krośnickiego w Choszczewce;
4. W lasach dóbr Duczymińskiego w Zawadach;
5. Na tartaku Rosmana i Lipskiego w Rycicach.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych.

Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciel nie ma prawa w żaden sposób inaczej drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Głównej i Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonanem zajęciu drzewa Okręgowi Inspektorzy Ochrony Lasów w Płocku, Kielcach, Lublinie i Warszawie zawiadomią za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli lub osoby zarządzające, w zależności od tego, kto będzie się znajdował na miejscu.

Za drzewo, wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów i składów, wypłacona będzie przez Państwo należność według cen, które zostaną ustanowione do art. 12 Rozporządzenia Wykonawczego („Monitor Polski" № 63 z dnia 18 marca 1919 r.).

Warszawa, dn. 23 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

Szef Sekcji:
J. Miklaszewski

(Monitor Polski № 164 z dnia 24.VII 1919 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Skarbu, w przedmiocie podatku zasadniczego od zwierząt domowych.

W związku z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 12 marca 1919 r. w przedmiocie ustanowienia norm podatku zasadniczego od zwierząt domowych na rok 1919 („Monitor Polski" № 60 z dn. 14 marca 1919 r.), na zasadzie art. 1184 Ust. lek. tom XIII Zbioru Praw, wyd. 1905 r.), oraz Dekretu Naczelnika Państwa z dnia 31 grudnia 1918 r., zarządza się co następuje:

Art. 1. Podatek zasadniczy od zwierząt domowych ma być pobierany w roku 1919 w następującym wymiarze:

a) za konie w wieku powyżej $2^1/_2$ roku—po 3 mk. od sztuki, konie poniżej $2^1/_2$ roku są wolne od podatku;
b) za buhaje, woły, krowy i jałownik w wieku powyżej 6 miesięcy — po 2 mk. 50 fen. od sztuki;
c) za cielęta w wieku ponad 4 tygodnie do 6 miesięcy — po 30 fen. od sztuki; cielęta poniżej 4 tygodni wolne od podatku;
d) za owce i kozy w wieku powyżej 6 miesięcy — po 30 fen. od sztuki; młodsze sztuki nie podlegają opodatkowaniu;
e) za świnie w wieku ponad 4 miesiące — po 2 mk. od sztuki.

O obowiązku podatkowym decyduje wiek zwierząt w dniu spisu.

Art. 2. Podatek powyższy pobierany będzie na rzecz Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Niezależnie od podatku zasadniczego powiatowe związki komunalne w myśl art. 8 Dekretu Naczelnika Państwa z dn. 7 lutego 1919 r. o skarbowości powiatowych związków komunalnych (Dz. Pr. № 14 z dn. 8 lutego 1919 r. poz. 151) mają prawo ustanawiać podatki od zwierząt domowych na mocy specjalnych statutów powiatowych.

Podatek ten pobierany będzie jednocześnie z podatkiem państwowym.

Art. 3. Podatek Państwowy zasadniczy (art. 1) wraz z ewentualnym podatkiem powiatowym (art. 2) ma być pobrany od właścicieli zwierząt najpóźniej do 15 września 1919 r.

Art. 4. Przy pobieraniu podatku zasadniczego i ewentualnego podatku powiatowego postępować należy w następujący sposób:

Komisarz powiatowy winien niezwłocznie wezwać wszystkich wójtów gmin, względnie zarządy miast w powiecie, aby do dni 30 przedłożyli mu według dołączonego wzoru w dwóch egzemplarzach dokładne imienne wykazy wszystkich właścicieli:

a) koni w wieku poniżej i powyżej $2^1/_2$ roku;
b) bydła rogatego w wieku poniżej i powyżej 6 miesięcy, oraz cieląt w wieku poniżej 4 tygodni i od 4 tygodni do 6 miesięcy;
c) owiec w wieku poniżej i powyżej 6 miesięcy;
d) kóz w wieku poniżej i powyżej 6 miesięcy i
e) świń w wieku poniżej i powyżej 4 miesięcy.

Wójtowie gmin, względnie burmistrze, winni wezwać mieszkańców do zgłoszenia w oznaczonym terminie posiadanych przez nich zwierząt domowych z podaniem ich wieku.

Na podstawie otrzymanych zgłoszeń wypełniają wójtowie, względnie burmistrze, lewą połowę formularza, oznaczoną literą „A".

Po otrzymaniu tych wykazów i poprzedniem sprawdzeniu ich przez organa policji powiatowej, komisarz powiatowy sporządzi niezwłocznie na ich podstawie spis (na prawej połowie formularza oznaczonego literą „B"), zwierząt u danego właściciela, podlegających opodatkowaniu, oraz ustali wysokość sumy, którą winien opłacać tytułem podatku zasadniczego.

Wypełnione w ten sposób wykazy prześle Komisarz powiatowy wójtom gmin, względnie burmistrzom miast, z poleceniem ściągnięcia przypadającej kwoty od właścicieli zwierząt przez sołtysów w ciągu 14 dni, licząc od dnia otrzymania wykazów.

Wójt, względnie burmistrz miasta, obowiązany jest ściągnięty w całej gminie podatek w ciągu 8 dni złożyć wraz z jednym egzemplarzem wykazu za pokwitowaniem do powiatowej kasy skarbowej.

O złożeniu ściągniętych podatków w powiatowej kasie skarbowej winien wójt, względnie burmistrz miasta, zawiadomić bezzwłocznie Komisarza powiatowego, podając datę i numer pokwitowania, oraz dołączając drugi egzemplarz wykazu opodatkowanych.

W miastach, wydzielonych z powiatów (Dz. Praw № 13 z dn. 7.II 1919 r. poz. 141 art. 3) funkcje przekazane wójtom względnie burmistrzom wykonać mają miejscowe organa policyjne.

Po zebraniu podatku ze wszystkich gmin, winien komisarz powiatowy przesłać do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych wszystkie wykazy, na podstawie których podatek pobrano, i podać sumarycznie kwotę, jaka z tego tytułu wpłynęła do powiatowej kasy skarbowej.

Od należności nieopłaconych w terminie płatności podatku oblicza się odsetki zwłoki w wysokości 1% na miesiąc.

Należności z tytułu niniejszego podatku winny być w powiatowych kasach skarbowych osobno księgowane.

Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub niewykonania zarządzeń władzy ulegną karom, przewidzianym w art. 138 i 139 Kodeksu Karnego.

Za przekroczenie tego rozporządzenia uważane będą w szczególności zaniedbanie zgłoszenia, względnie niezgodne z prawdą zeznania co do ilości i jakości zwierząt, podlegających opodatkowaniu lub zatajeniu. Celem ukarania winnych, Komisarz powiatowy obowiązany jest donosić właściwym Sądom Pokoju o wszystkich wypadkach przekroczenia niniejszego rozporządzenia.

Podatek zaległy wraz z ewentualnemi odsetkami zwłoki pobrany będzie w drodze egzekucji przez organa zarządu skarbowego.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, a w szczególności wydanie zarządzeń co do spisu zwierząt, wypełnienie wykazu „B" i t. d. polecić winien Komisarz Powiatowy powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu.

Warszawa, dnia 11 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Wojciechowski.

Minister Skarbu:
Karpiński.

(„Monitor Polski" № 166 z dn. 26-VII 1919 r.).

Powiat ....

Gmina ....

Załącznik

do rozporządzenia w przedmiocie podatku od zwierząt domowych.

WYKAZ

zwierząt domowych celem wymiaru podatku zasadniczego na podstawie rozporządzenia Ministra R. i D. P. z dn. 12 marca 1919 r.

			A.												B.								
Liczba bieżąca	IMIĘ I NAZWISKO WŁAŚCICIELA ZWIERZĄT	№ domu	Wymienieni właściciele posiadają:												Opodatkowaniu podlegają:						Razem przypada tytułem podatku zasadniczego od wymienionego obok właściciela		UWAGI
			Konie		Bydło rogate		Cielęta		Owce		Kozy		Świnie		Konie	Bydło	Cielęta	Owce	Kozy	Świnie			
			w wieku												w wieku powyżej:								
			poniżej	powyżej	poniżej	powyżej	poniżej 4 tygodni	od 4 tygodni do 6 miesięcy	poniżej	powyżej	poniżej	powyżej	poniżej	powyżej	2½ roku	6 mies.	4 tygodni do 6 mies.	6 miesięcy	6 miesięcy	4 mies.			
			2½ roku		6 mies.				6 miesięcy				4 mies.		po 3 Mk.	po 2 Mk. 50 f.	po 30 fen.	po 30 fen.	po 30 fen.	po 2 Mk.	Mk.	f.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

(„Monitor Polski“ Nr. 167 z dn. 28-VII 1919 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia i przygotowania drzewa opałowego w lasach prywatnych na okres zimowy 1919/20.

Na podstawie art. 2 Ustawy Sejmowej z 28.II. 1919 r. (Dz, Pr. № 20, poz. 229), oraz w myśl Uchwały Sejmowej z 25.VI. 1919 r. zarządzam w porozumieniu z Panem Ministrem Robót Publicznych i Panem Ministrem Skarbu co następuje:

Art. 1. W lasach prywatnych, posiadających plany gospodarcze, lub prawomocne pozwolenia wyrębu, zostaje niniejszem zajęte na zasadzie art. 2 Ustawy z 28.II. 1919 r. (Dz. Pr. № 20, poz. 229) do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa drzewo opałowe na pniu, przypadające do cięcia w zrębach roku 1919/20, oraz w zrębach zaległych, o ile użytkowanie tych zrębów ustawowo jest dopuszczalne.

W lasach prywatnych, nie posiadających planów gospodarczych, zostaje również zajęte na zasadzie art. 2 Ustawy z 28.II. 1919 r. w drzewostanach rębnych drzewo opałowe na pniu, a to w stosunku 1 mp. (metr przestrzenny) z każdego hektara powierzchni lasów.

Art. 2. Właściciele i zarządcy lasów prywatnych, posiadający plany gospodarcze lub prawomocne pozwolenia wyrębu, winni do 10 sierpnia 1919 r. oświadczyć odnośnej Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa, czy, a w danym razie, jaką ilość drzewa opałowego (szczapowego lub krąglakowego o grubości conajmniej 7 cm. w cieńszym końcu) gotowi są wyrobić i oddać do rozporządzenia Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa w terminie do 15.X, względnie 15.XI, wzgl. 31.XII 1919 r. ze zrębów według planu gospodarczego na rok 1919/20 do cięcia przypadających, oraz ze zrębów zaległych, o ile użytkowanie tych zrębów z mocy Ustaw jest dopuszczalne.

Właściciele zaś i zarządcy lasów prywatnych, które nie mają planów gospodarczych, winni w terminie do 10 sierpnia 1919 r. podać Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa łączną powierzchnię lasu, będącego ich własnością, lub pozostającego pod ich zarządem, a zarazem oświadczyć, czy, a w danym razie, jaką ilość drzewa opałowego gotowi są wyrobić w rębnych drzewostanach i oddać do dyspozycji Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa w terminach wymienionych w ustępie 1-ym.

Obowiązek zgłoszenia ciąży także na osobach, które na mocy kontraktu kupna-sprzedaży, zawartego z właścicielem lub zarządcą lasu, uprawnione są do wyrębu drzewa opałowego.

Zgłoszenie winno zawierać:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania właściciela lasu, oraz osoby uprawnionej do wyrębu,
2) miejsce położenia lasu (powiat administracyjny), nazwę oddziałów lasu.
3) podanie ilości drzewa opałowego według planu gospodarczego w zrębach r. 1919/20 i w zrębach zaległych, względnie w rębnych drzewostanach do cięcia przypadających, oraz podanie powierzchni odnośnych zrębów,
4) najbliższą stację kolejową,
5) stosunki wywozowe: odległość miejsca wyróbki od drogi komunikacyjnej, kolejki leśnej i od najbliższej stacji kolejowej, lub rzeki spławnej,

6) czy zgłaszający potrzebuje drzewa opałowego na własne cele, a w danym razie, w jakiej ilości.

Art. 3. Obowiązkowi wymienionemu w art. 2 nie podlegają:

1) na obszarach b. zaboru rosyjskiego właściciele lasów, uznanych za ochronne, lub wodochronne, oraz właściciele lasów, w których wyrąb został wstrzymany na podstawie prawomocnych orzeczeń urzędów ochrony lasów.
2) na obszarach b. zaboru austrjackiego właściciele lasów zamkniętych na podstawie §§ 19 i 20 ces. pat. z 3.XII 1852 r. (Dz. pp. № 250), właściciele lasów ochronnych w pojęciu §§ 6 i 7 tego patentu, wreszcie właściciele lasów, w których, celem powstrzymania dalszych spustoszeń, wyrąb drzewa na zasadzie §§ 4 i 23 ces. pat. został wstrzymany.

Art. 4. Powiatowa Komisja Rozdziału drzewa oznajmi właścicielowi lasu najdalej do 20.VIII 1919 r., jaką ilość drzewa opałowego, zgłoszonego w myśl art. 2 tego rozporządzenia, winien właściciel lasu wyrobić w terminach w art. 2 podanych.

Jeżeli właściciel lasu w terminie do 20.VIII 1919 r. nie otrzyma od Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa zawiadomienia, jaką ilość drzewa opałowego winien przygotować, natenczas winien wyrobić całą ilość zgłoszonego drzewa.

Art. 5. Powiatowa Komisja Rozdziału Drzewa będzie miała prawo udzielić właścicielowi odpowiedniej zaliczki na wyróbkę drzewa po myśli art. 4.

Szczegóły, dotyczące wysokości i zwrotu zaliczki, zostaną ustalone przez Główną Komisję Rozdziału Drzewa.

Art. 6. Z drzewa opałowego, które właściciel winien wyrobić według art. 4, ma być jedna trzecia część oddana do rozporządzenia Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa do 15.X 1919 r., druga część do 15.XI, a reszta do 31/XII 1919 r.

Art. 7. Za drzewo opałowe, w myśl art. 6 tego rozporządzenia, w terminie wyrobione i do dyspozycji Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa oddane, zostanie wypłacona właścicielowi należność według cen ustanowionych w rozporządzeniu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych („Monitor Polski" № 161 z d. 21/VII 1919 r.) dla obszarów b. zaboru rosyjskiego i w cenniku wytycznym drzewa opałowego i materjałowego dla obszarów b. zaboru austrjackiego. Należność ta może być powiększona dla obszarów b. zaboru austrjackniego o faktyczne koszty ścięcia i wyróbki drzewa opałowego, o ile koszty te nie są objęte cennikiem wytycznym.

Oprócz tych cen otrzyma właściciel premję w wysokości 20% przypadającej ceny w następujących wypadkach:

a) jeżeli trzecią część drzewa, którą winien oddać do 15.X 1919 r., odda najdalej 1.X 1919 r.; w tym wypadku otrzyma premję za całą ilość wcześniej oddanego drzewa;
b) jeżeli w terminie do 15.X 1919 r. odda więcej, niż $^1/_3$ część drzewa, w tym wypadku otrzyma premję za nadwyżkę oddanego drzewa.

Art. 8. Jeżeli właściciel lasu, który w myśl art. 2 tego rozporządzenia zgłosił gotowość wyróbki drzewa opałowego, nie odda $^1/_3$ części wyrobionego drzewa w myśl art. 6 w terminie do 15.X 1919 r., natenczas cała ilość drzewa, którą winien wyrobić w myśl art. 4, zostanie wyrobiona przez Po-

wiatową Komisję Rozdziału Drzewa na koszt i niebezpieczeństwo właściciela lasu, a od ceny za drzewo należącej się właścicielowi w myśl art. 7 zostaną potrącone faktyczne koszty ścięcia i wyróbki drzewa, o ile cena ta dotyczy drzewa w stanie wyrobionym.

Przy wyróbce drzewa opałowego na koszt właściciela lasu ogólna ilość wyrobionego opału nie może przekraczać 40% ściętej masy drzewnej. W drzewostanach czysto opałowych wolno jednak wyrobić na opał całą ilość znajdującej się w nich masy drzewnej.

Wyróbkę na koszt właściciela lasu może Powiatowa Komisja Rozdziału Drzewa rozpocząć bezzwłocznie po 15.X 1919 r.

Pozostałe po wyróbce drzewa opałowego części pnia, nadające się do wyróbki drzewa użytkowego, pozostaną w miejscu wyróbki do dyspozycji właściciela lasu, o ile nie nastąpi osobne zajęcie tego drzewa na podstawie art. 2 Ustawy Sejmowej z dnia 28.II 1919 r.

Art. 9. Właściciele i zarządcy lasów prywatnych, posiadających plany gospodarcze lub prawomocne pozwolenia wyrębu, którzy w myśl art. 2 tego rozporządzenia nie oświadczą gotowości wyróbki i oddania drzewa, obowiązani są w terminie do 10.VIII 1919 r., zgłosić Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa, jakie ilości drzewa opałowego przypadają do cięcia według planu gospodarczego w zrębach na rok 1919/20 do cięcia przypadających, oraz w zrębach zaległych, o ile użytkowanie tych zrębów z mocy obowiazujących Ustaw jest dopuszczalne.

Właściciele zaś i zarządcy lasów prywatnych, nie mających planów gospodarczych, którzy w myśl art. 2 tego rozporządzenia nie oświadczą gotowości wyróbki i oddania drzewa, obowiązani są w terminie do 10.VIII 1919 r. podać Powiatowej Komisji Rozdziału Drzewa łączną powierzchnię lasu, będącego ich własnością, lub pozostającego pod ich zarządem.

Postanowienia ustępu 3 i 4 artykułu 2 tego rozporządzenia odnoszą się również do zgłoszeń, o których mowa w poprzednich ustępach.

Art. 10. Obowiązkowi, unormowanemu w art. 9 tego rozporządzenia, nie podlegają właściciele lasów wymienionych w art. 3.

Art. 11. Drzewo opałowe, zajęte na podstawie art. 1 niniejszego rozporządzenia, którego właściciel nie oświadczył po myśli art. 2 gotowości wyróbki drzewa, zostanie przez powiatową Komisję Rozdziału Drzewa wyrobione na koszt i niebezpieczeństwo właściciela po myśli postanowień art. 8 ustęp 1, 2 i 4 tego rozporządzenia.

Art. 12. W razie niezadośćuczynienia przez właścicieli lasów prywatnych obowiązkowi ustanowionemu w art. 9, zostaną dane, o których mowa w tym artykule, zbadane przez fachowego leśnika na koszt i niebezpieczeństwo opieszałego właściciela, nadto nastąpi wyróbka drzewa opałowego przez Powiatową Komisję Rozdziału Drzewa po myśli art. 11 tego rozporządzenia.

Art. 13. Postanowienia tego rozporządzenia nie naruszają w niczem praw serwitutowych, obciążających lasy prywatne.

Warszawa, dn. 20 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

Szef Sekcji:
J. Miklaszewski.

(„Monitor Polski“ Nr. 168 z dn. 29 lipca 1919 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia norm szacunkowych celem wypłaty odszkodowań za zwierzęta zabite z urzędu lub padłe skutkiem szczepień, zarządzonych przez władze.

W myśl § 28 postanowień obowiązujących o środkach weterynaryjno-policyjnych, mających na celu zapobieganie i uśmierzanie chorób zaraźliwych i stadnych wśród zwierząt domowych w Królestwie Polskiem, ustanawiam w zastosowaniu art. 1176 i 1171 Zbioru Praw, tom XIII, wydanie 1905 r., aż do odwołania, następujące normy szacunkowe w celu wypłaty odszkodowań za zwierzęta zabite lub padłe po szczepieniach:

a) za konie . . . . cenę do 2000 mk.
b) „ stadniki, woły i krowy . . . „ „ 2000 „
c) „ jałownik od $^1/_2$ roku do 2 lat „ „ 750 „
d) „ cielęta do $^1/_2$ roku . . . . „ „ 200 „
e) „ owce i kozy . . . . „ „ 150 „
f) „ jagnięta i koźlęta . . . . . „ „ 50 „
g) „ trzodę chlewną . . . . „ „ 750 „

Warszawa, dnia 25 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki.

(„Monitor Polski" № 169 z dnia 30.VII 1919 r.).

KONSTYTUCYJNE ZATWIERDZENIE DEKRETU.

Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej na posiedzeniu w dniu 26 lipca 1919 r. udzielił przewidzianego w dekrecie z dnia 22 listopada 1918 r. (№ 17 Dz. p. p. P. poz. 41) konstytucyjnego zatwierdzenia dekretowi z dnia 8 lutego 1919 r. № 15 Dz. p. p. P. poz. 212 w sprawie przeniesienia siedziby Centralnej Kasy spółek rolniczych ze Lwowa do Warszawy.

Warszawa, dnia 29 lipca 1919 r.

Marszałek Sejmu
Trampczyński.

(„Monitor Polski" Nr. 170 z dn. 31 lipca 1919 r.)

OKÓLNIK № 42.

do wszystkich Pp. Urzędników Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych
w przedmiocie
stosowania zasad pisowni polskiej według uchwał Akademji Umiejętności w Krakowie z dnia 9 lutego 1918 r.

Wobec wielkiej wagi, jaką posiada sprawa ujednostajnienia pisowni polskiej w korespondencji urzędów państwowych, polecam Pp. Urzędnikom Ministerstwa stosowanie zasad pisowni polskiej, uchwalonych przez walne administracyjne Zgromadzenie członków Akademji Umiejętności w Krakowie dnia 9 lutego 1918 r.

Nakładem Tow. Wyd. „Książka Polska" wyszła z druku książeczka I. Rygiera p. t. „Główne zasady pisowni polskiej" (cena 1 mk. 20 fen.), ujmująca rzeczone zasady w sposób zwięzły i treściwy, zaopatrzona przytem w słowniczek wyrazów o pisowni wątpliwej.

Polecając tą książeczkę uwadze Pp. Urzędników, sądzę, że drobny wydatek poniesiony na kupno jej nie stanie się przeszkodą w dążeniu do poprawnego wyrażania swych myśli na piśmie, a tem samem pozwoli uczynić zadość tym specjalnym względom pieczołowitości, jakie językowi ojczystemu jesteśmy winni.

Warszawa, dnia 15 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 43.

do Pp. Szefów Sekcyj i Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych Urzędów
w przedmiocie
należytego współdziałania z Głównym Urzędem Zaopatrywania Armji przy Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Uchwałą Sejmu z dn. 11 kwietnia 1919 roku zatwierdzona została ustawa o utworzeniu Głównego Urzędu Zaopatrywania Armji przy Ministerstwie Spraw Wojskowych (Dziennik Praw № 32, 1919 r.).

Ze względu na konieczność należytego współdziałania z Głównym Urzędem Zaopatrywania Armji przy wypełnianiu jego zadań państwowych, polecam Panom wydanie odpowiednich zarządzeń, mających na celu udzielanie wszelkich informacyj i poparcia Głównemu Urzędowi Zaopatrywania Armji we wszystkich sprawach, w jakich Urząd ten będzie uważał za konieczne zwracać się bezpośrednio do Panów.

Warszawa, dnia 25 lipca 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki

RUCH SŁUŻBOWY.

ZAMIANOWANI:

Na zasadzie art. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie utworzenia Państwowego Urzędu Meljoracyj Rolnych został przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowany:**

Jan Michalski — starszym inspektorem meljoracyjnym w Państwowym Urzędzie Meljoracyj Rolnych.

Na zasadzie art. 14 Rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie organizacji Zarządu Dóbr Państwowych zostali przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowani:**

Emil Lisowski — okręgowym inspektorem lasów w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Aleksander Wardeński — inspektorem lasów w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Ludwik Bujalski — starszym referentem w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Eugenjusz Drawdzik — technikiem budowlanym w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Władysław Dąbrowski — pomocnikiem referenta w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Artur Zaborowski — pomocnikiem referenta w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Gustaw Iwaszkiewicz — pomocnikiem referenta w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Kazimierz Tyszka — skarbnikiem w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Marja Bogusławska — starszą kancelistką w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Marja Vidal — rachmistrzem w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Zofja Garbolewska — starszą kancelistką w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Irena Walewska — rachmistrzem w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Józef Walicki — starszym kancelistą w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.
Wacława Ludwikiewicz — starszą kancelistką w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.

Na zasadzie art. 18 Przepisów Tymczasowych o Urzędach Ziemskich został przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowany:**

Ignacy Aleksandrowicz — pomocnikiem referenta w Komisji Ziemskiej Okręgowej w Płocku.

Na zasadzie art. 32 Dekretu Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych w Królestwie Polskiem został przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowany:**

Józef Kalasanty Paygert — pomocnikiem referenta w Wydziale produkcji roślinnej.

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 7102